

over Sit, med mindre det smelter sammen, og den Ald, der smelter det sammen, er Kjærligheden. Er Kjærligheden til Stede, vil Formuefællesskab blive gennemført; den bryder sig aldeles ikke om Loven. Jeg tør maasse i denne Henseende falde til Hjælp en Forbunds-fælle, en juridisk Professor ved Universitetet i Christiania, Francis Hagerup, som har udgivet et Foredrag, han har holdt i Studentersamfundet der den 11. Oktober 1884; jeg har det her i andet Oplag. Med den høitærede Formands Tilladelse tør jeg maasse for at være sikker paa at træffe hans Mening rigtig, oplæse nogle, ikke mange Linier af hans Foredrag, og jeg gjør det til Belysning af mit Lovforslag; thi der kunde maasse reises den Bebreidelse mod det, at det er urimeligt at ville begynde med det, som sandsynligvis i lang Tid vil komme til at staa som Undtagelse — nemlig Særeie. Den nævnte Forfatter siger: Man ikke alene kan, men man skal danne Loven efter Undtagelsen, naar man derved kun opnaar at tilfredsstille de Krav, som Undtagelserne stille, uden at krænke de Interesser, som knytte sig til Reglen. Spørgsmaalet er da, om Særeie i høiere Grad end Formuefællesskab kan antages at ville forstyrre lykkelige Egtefæller. Man siger, at Særeie stiller Egtefællerne en garde mod hinanden, baserer Egtefællerskab paa Mistillid i Stedet for paa Tillid. Jeg maa paa det Bestemteste bestride dette. Jeg paastaar, at i et fuldkommen lykkeligt Egtefællerskab spiller Formueforholdet og bør det spille en overmaade liden Rolle. Det er jo ikke Meningen at sige til Egtefællerne, at de skulle nære Mistillid til hinanden og passe paa, at den Eine ikke krænker den Andens økonomiske Interesse. Man vil ikke paa-tvinge dem Særeie. Meningen er at overlade dem fuld Frihed, at sige til Egtefællerne: Ligesom Egtefællerskab i sig selv er en frivillig Institution, skal ogsaa Formuefællesskabet være det — ligesom Egtefællerskab selv skal Fællesseiet være helt og udelukkende baseret paa gjensidig Tillid og Kjærlighed, ikke i nogen Maade skal styldes Lovens Autoritet sin Tilblivelse. Disse Ord kan jeg saa fuldstændig gjøre til mine og det glæder mig at kunne fremdrage dem, fordi de i saa høj Grad tjene til at belyse Grundtrækkene i mit Lovforslag, som desværre næsten ingen af de foregaaende Talere rigtig har forstaaet. Den første ærede Taler, efter at jeg havde hørt Ordet, det ærede Medlem fra Bornholm (Dam), vendte sig mod § 5; iøvrigt stillede det ærede Medlem sig jo i det Hele meget velvillig, men han mente, at det var et uheldigt Udtryk, jeg havde brugt

der, naar jeg med Hensyn til Raadigheden over Fællesseiet havde bestemt, at der kunde den ene Egtefælle ikke raade imod den andens Villie, medmindre det fæst til fælles Nytte og uomgængelig Fornødenhed. Han mente, at dette sidste Udtryk var meget vagt og let vilde give Anledning til Strid og Misforstaaelse. Jeg beder det ærede Medlem efterse, hvad der staaar i Danske Lov. Det er en Bestemmelse, der har gjældet i vor Retspraxis i over 200 Aar, og den er i den Grad bleven forstaaet gennem en lang Retspraxis, at jeg tror, at der ikke kan rettes nogen Indvending mod denne Affattelse af mit Lovforslag. Forøvrigt er jeg det ærede Medlem taknemlig for hans Udtalelse; jeg er taknemlig for enhver som helst Kritik, og jeg lægger jo ikke Skjul paa, at med Hensyn til Enkeltheder vil jeg indrømme, at der er vistnok overordentlig Meget at rette deri. Det er kun selve Hovedtanken, som jeg ønsker at have lagt frem her som et Grundlag for Forhandling, som et Udgangspunkt for Noget, der kan føre til en endelig Løsning. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Halkier) var for saa vidt klar, som han udtalte den fuldstændigste Fordømmelsesdom over Lovforslaget, men jeg tror, at det ærede Medlem tog Munden noget for fuld, idet hans Fordømmelsesdom kun kom til at gjælde de første Paragrafer som handle om Særeie, af hvilken Ordning det ærede Medlem viste sig som en fuldstændig Modstander. Det ærede Medlem har Lov til at bekæmpe denne Ordning paa det Kraftigste, men det er derfor ikke rigtig, naar det ærede Medlem siger „Lovforslaget“, thi Lovforslaget gaar ud paa den fuldstændigste Frihed til at ordne Formueforholdet, som man vil. Det ærede Medlem kaldte Lovforslaget i enhver Henseende forkasteligt og ubetimeligt og sagde, at det var Noget, der tilstræbte en Samfundsombæltning. Jeg fastslaar disse Udtryk, fordi jeg tror, at de ikke i Sængen ville kunne fastholdes. Det ærede Medlem gjorde tillige opmærksom paa eller mente at vide, at ikke et eneste Menneffe havde næret den fjerneste Interesse for dette Lovforslag. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem kender hvert eneste Menneffe, men jeg kender dog adskillige, som have smigret mig med at nære Interesse derfor. Forøvrigt kan det ærede Medlem imidlertid maasse have Ret, naar han taler om sine Meningsfæller i Almindelighed. Der er jo forøvrigt en Stærksid, som enhver god Sag skal gaa igjennem. Man begynder med Bigestillighed, saa kommer Bættelighedsstrinet, hvor man fra alle Sider